نظام بانکی از ماجرای آینده چه درس‌هایی باید بگیرد

فروپاشی تدریجی یک بنای مجلل

چهار ابهام بانک آینده

یکم آبان ۱۴۰۴ مجوز بانک آینده لغو شد و مجموع سپرده‌ها و دارایی‌های نقدشونده این بانک به بانک ملی و دارایی‌های غیرنقدشونده به شرکت مدیریت دارایی ذیل صندوق ضمانت سپرده منتقل شد. در ۱۰ روز اخیر سخنان بعضاً متعارض در این زمینه مطرح شده و موجب سردرگمی و ایجاد ابهامات ذهنی در عموم مردم شده است مانند:

- از یک سو مسئولان کشور از رئیس قوه قضائیه و رئیس بانک مرکزی گرفته تا معاونان ایشان و نمایندگان مجلس می‌گویند بانک آینده ناترازترین بانک در نظام بانکی بوده و بیش از ۴۰ درصد بدهی شبکه بانکی به بانک مرکزی فقط متعلق به همین بانک بوده است و به اندازه کل بودجه عمرانی کشور زیان انباشته تولید کرده است و از سوی دیگر سهام‌دار عمده بانک ادعا می‌کند که این وضعیت ناشی از مداخلات نهادهای نظارتی از سال ۱۳۹۸ در این بانک است.
- برخی هنوز معتقدند این بانک قابل اصلاح بود؛ اما در مقابل برخی تأکید می‌کنند که گزیر و انحلال بانک تنها راهکار بوده است.
- سهام‌دار عمده بانک برای ساخت آثاری عظیم ملی و تمدنی همچون ایران‌مال، سجده شکر به جای آورده و احتمالاً ساکنان تهران و یا هر فرد دیگری که به تهران آمده و سری به ایران‌مال زده باشد، با مشاهده عظمت و جذابیت‌های بصری ایران‌مال چنین حرفی را تأیید کند. اما از طرفی برخی اشکال می‌کنند این پروژه با پول خلق‌شده توسط بانک آینده ساخته شده و منافع آن نصیب عده‌ای خاص گردیده است، درحالی‌که خلق پول نوعی امتیاز است که حاکمیت به بخش خصوصی داده است تا از آن در راستای منافع عموم جامعه بهره‌برداری کند.
- مسئله دیگری که ذهن عموم مردم را به خود مشغول می‌کند آن است که اگر وضعیت بانک آینده نابه‌سامان بوده، پس چرا تعیین تکلیف آن این‌قدر طول کشیده است؟

در این یادداشت تلاش می‌شود به ابهامات و سؤالات فوق پاسخ داده شود. ابتدا هر یک از ابهامات و اشکالات مطرح شده و سپس پاسخ نویسندگان به آن با ارائه استدلال و شواهد تبیین می‌شود.

۱ بانک آینده به دلیل مداخلات نهادهای نظارتی از سال ۱۳۹۸ به بعد دچار مشکل و زیان‌ده شد!

هدف اصلی تأسیس بانک تات و پس از آن بانک آینده، تأمین مالی چند کلان‌پروژه در حوزه املاک و مستغلات نظیر مرکز تجاری و مالی ایران‌مال، فرمانیه، هتل روتانا، هتل پروما و مشهدمال بوده است. این نوع از تسهیلات‌دهی در هر بانکی سبب افزایش ریسک تمرکز و در پی آن افزایش ریسک اعتباری می‌شود که بانک آینده نیز دچارش شد و پیامد آن افزایش هزینه (ناشی از هزینه مطالبات غیرجاری بانک از مالکان پروژه‌های مذکور) و کاهش درآمد (ناشی از افت درآمد تسهیلات و سرمایه‌گذاری) و درنتیجه ایجاد شکاف بین درآمد و هزینه بانک بود. علاوه بر این، بانک نیازمند جذب سپرده (با هدف جذب ذخایر) بود که در سال‌های اولیه تلاش می‌کرد با نرخ‌های جذاب و بالاتر از متوسط شبکه بانکی کشور به این هدف نائل بیاید که تقریباً هم موفق بود، البته به بهای گزاف تعمیق شکاف درآمد-هزینه‌ای (به سبب افزایش قابل‌توجه هزینه ناشی از سود سپرده). در جدول زیر نرخ رشد سپرده‌های سودده بانک آینده در مقایسه با سایر بانک‌ها طی بازه زمانی ۱۴۰۱-۱۳۹۲ نشان‌داده‌شده است. بیشترین میزان رشد پس از بانک گردشگری متعلق به بانک آینده است که سبب شده این بانک از رتبه هشتم در بین بانک‌های غیردولتی در سال ۱۳۹۲ به رتبه چهارم در سال ۱۴۰۱ برسد. مقایسه سهم بازار (سهم بانک از مجموع سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار در شبکه بانکی) نیز شهود جالب‌توجهی می‌دهد: سهم بانک آینده از ۶/۶ درصد در سال ۱۳۹۲ به ۱۲/۱ درصد در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

مقایسه سهم هر بانک در بازار سپرده سرمایه‌گذاری در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۴۰۱

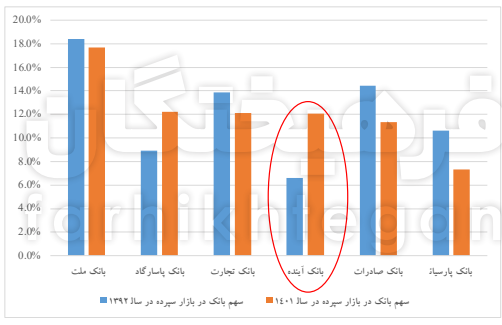

منبع: صورت‌های مالی بانک‌های مذکور در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۴۰۱

چنین الگوی عملکردی، بانک را با ریسک نقدینگی نیز مواجه کرده بود که خود را در حجم بدهی بانک به شبکه بانکی (در بازار بین‌بانکی) و بانک مرکزی (اضافه برداشت) نشان داده است؛ بدهی بانک آینده به بانک‌ها و بانک مرکزی از ۴/۷ همت در سال ۱۳۹۲ به ۸۹/۵ همت در سال ۱۴۰۱ و بیش از ۴۴۴ همت در خرداد ۱۴۰۴ رسیده است.

به طور خلاصه بانک برای تأمین مالی شرکت‌های پروژه‌محور در حوزه املاک و مستغلات از طریق خلق پول (اعطای تسهیلات و سرمایه‌گذاری)، مجبور به جذب سپرده‌های گران‌قیمت و نیز بدهکاری به بانک‌ها و بانک مرکزی شده بود. نتیجه چنین عملکردی در قالب ناترازی سه‌گانه (درآمد-هزینه، جریان وجوه نقد، دارایی-بدهی) منعکس شده و از آنجایی‌که این ناترازی منبعث از الگوی کسب‌وکاری بانک بوده است، امکان اصلاح و بازسازی برای بانک آینده متصور نبوده و نیست. نکته مهم آن است که بانک آینده با حساب‌سازی‌ها نظیر شناسایی درآمدهای موهومی و غیرواقعی و نیز عدم شناسایی هزینه (مانند هزینه مطالبات غیرجاری) این ناترازی را تا سال ۱۳۹۸ پنهان کرده بود. با عزل هیئت‌مدیره و مدیرعامل وقت بانک در سال ۱۳۹۸ توسط مقام ناظر و تعیین هیئت‌مدیره جدید، این ناترازی برملا شده و صورت‌های مالی شفاف و قابل‌اتکا می‌شود.

بنابراین، اینکه بانک آینده پس از مداخلات حاکمیت (بانک مرکزی و وزارت اقتصاد و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط) دچار مشکل شد؛ چراکه قبل از آن سودده بود و پس از سال ۱۳۹۸ دچار زیان گردید، مغالطه بوده و ناترازی بانک ریشه در الگوی کسب‌وکار و نحوه خلق پول بانک دارد. به نظر می‌رسد این مغالطه توسط سهام‌دار عمده و تیم او جریان‌سازی شده است که با توجه‌به نامه اخیر منتشرشده از سوی وی این گمان تقویت می‌شود.

مقایسه رشد سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار در ۱۰ سال گذشته به تفکیک بانک‌های کشور

بانک	سال ۱۳۹۲	سال ۱۴۰۱	میزان افزایش (برابر)
بانک ملت	۵۴/۲ (همت)	۴۵۵/۵ (همت)	۸/۴ (برابر)
بانک پاسارگاد	۲۶/۳	۳۱۴/۶	۱۲/۰
بانک تجارت	۴۰/۸	۳۱۱/۸	۷/۶
بانک آینده	۱۹/۴	۳۱۰/۶	۱۶/۰
بانک صادرات	۴۲/۵	۲۹۱/۹	۶/۹
بانک پارسیان	۳۱/۴	۱۸۸/۹	۶/۰
بانک سامان	۱۲/۹	۱۳۱/۶	۱۰/۲
بانک گردشگری	۳/۷	۱۰۵/۹	۲۸/۷
بانک شهر	۸/۹	۱۰۰/۶	۱۱/۳
مؤسسه ملل	۳/۵	۴۶/۵	۱۳/۱
سایر بانک‌های غیردولتی	۵۱/۷	۳۱۵	۶/۱
جمع کل سپرده‌های سرمایه‌گذاری در ۱۶ بانک غیردولتی	۲۹۴/۷	۲۵۷۲/۹	۴/۶

منبع: صورت‌های مالی بانک‌های مذکور در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۴۰۱

۲ بانک آینده قابل اصلاح بود!

از سال ۱۳۹۸ تلاش مقام ناظر بر این بود که این بانک اصلاح شود. هرچند اقدامات مثبتی نظیر قابل‌اتکا کردن صورت‌های مالی و تعدیل نرخ سود سپرده و... انجام شد، شاخص‌های سلامت بانکی در این بانک نه تنها بهبود نیافت، بلکه روز به روز وخامت وضعیت بانک نمایان‌تر شد تا آنجا که وزیر وقت اقتصاد و رئیس کل بانک مرکزی در تاریخ ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۳ بنا به دستور شهید رئیسی مبنی بر تعیین تکلیف هرچه سریع‌تر این بانک نامه‌ای را امضا کرده و به این موضوع اذعان کردند که بانک آینده قابل اصلاح و بازسازی نیست. همان‌طور که در بخش قبل توضیح داده شد این موضوع ریشه در ساختار معیوب درآمد-هزینه‌ای و مدیریت نقدینگی بانک آینده داشت که منتج از الگوی کسب‌وکاری و نحوه خلق پول بانک بنا به جهت‌گیری سهامداران عمده و افرادی ذی‌نفوذ در این بانک بوده است.

۳ بانک آینده با ساخت پروژه‌های عظیمی نظیر ایران‌مال آثاری تمدنی و ملی به جای گذاشته است!

برای پاسخ به این ابهام باید به نکات زیر توجه کرد:

ارتباط پروژه ایران‌مال و بانک آینده: پس از انحلال بانک تات، پروژه ایران‌مال از شرکت ساختمانی البرز تات از زیرمجموعه‌های بانک تات به شرکت سرمایه‌گذاری سیراف (که نام آن پس از چند بار تغییر! اکنون شرکت توسعه بین‌الملل ایران‌مال است) از زیرمجموعه‌های بانک آینده منتقل گردید. شرکت توسعه ساختمانی البرز تات در ۳۰ فروردین ۱۳۸۸ تأسیس شد. تقدم زمانی تأسیس این شرکت به‌عنوان مالک پروژه ایران‌مال نسبت به تأسیس بانک تات (۸ آبان ۱۳۸۸) و نیز سهم ۶۳ درصدی شرکت توسعه بین‌الملل ایران‌مال از تسهیلات بانک (۵۷/۷ همت از ۹۱/۵ همت) شاهدی است بر اینکه سهام‌دار عمده به دنبال ساخت یک پروژه عظیم بوده و نیازمند منابع؛ اما چه‌بهتر که به‌جای دریافت وام از بانک‌های مختلف، یک بانک تأسیس کند. می‌توان گفت یکی از اساسی‌ترین نقدهای کارشناسی به بانک آینده، استفاده از قدرت خلق پول برای تأمین مالی ترجیحی چند پروژه مرتبط با سهام‌دار عمده است؛ این در حالی است که خلق پول یک امتیاز حاکمیتی است و می‌بایست در راستای منافع عموم جامعه استفاده شود نه منافع یک عده خاص.

واگذاری صوری و شناسایی درآمدهای موهومی: بانک آینده در بازه زمانی ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶ اقدام به واگذاری سهام شرکت توسعه بین‌الملل ایران‌مال می‌کند. طبق گزارش حسابرس، مبالغ مورد نیاز برای شرکت‌های خریدار عمدتاً توسط خود بانک آینده تأمین می‌شده است! در این فرایند تخلفاتی صورت گرفته که شاید یکی از علل عزل هیئت‌مدیره وقت بانک همین موارد بوده است. مهم‌تر آنکه بانک از محل واگذاری سهام شرکت مذکور، بیش از ۱۱ همت در مجموع سه سال درآمد غیرواقعی و صوری شناسایی کرده است. این نمونه‌ای از حساب‌سازی‌هایی است که سابقاً اشاره شد. سهام شرکت توسعه بین‌الملل به علت عدم توانایی شرکت‌های خریدار بابت تسویه تسهیلات دریافتی از بانک آینده، مجدد توسط بانک در سال ۱۳۹۸ به طور صددرصدی تملیک می‌شود.

درآمد موهومی بانک آینده از نقل‌وانتقالات صوری سهام ایران‌مال

سال	درآمد غیرواقعی شناسایی‌شده (میلیارد تومان)
۱۳۹۴	۲۵۰۰
۱۳۹۵	۵۲۰۰
۱۳۹۶	۳۵۹۵
جمع	۱۱۲۹۵

منبع: گزارش حسابرس

قرارداد بهره‌برداری ایران مال: در ۲۷ آذر ۱۳۹۷ قرارداد بهره‌برداری ایران‌مال بین شرکت توسعه بین‌الملل ایران‌مال به‌عنوان مالک پروژه و شرکت تجارت ایران‌مال به‌عنوان مدیر پروژه، منعقد می‌شود. موضوع قرارداد عبارت است از «واگذاری انحصاری و بدون قید و شرط مدیریت و راهبری کامل تمامی بخش‌های ایران‌مال به مدیر پروژه به مدت ۲۰ سال با قابلیت تمدید با توافق طرفین.» این قرارداد اشکالات بسیاری دارد که می‌توان مهم‌ترین آن را یک طرفه بودن منافع قرارداد به سمت مدیر پروژه دانست که بسیار تعجب‌برانگیز است؛ مدیر پروژه مستحق دریافت سهم ارزش افزوده پروژه (۴۰ درصد تفاضل ارزش روز و ارزش تاریخ قرارداد) است: اگر ۱- طرفین بعد از ۲۰ سال، قرارداد را تمدید نکنند! ۲- مدیر به هر دلیلی از ادامه قرارداد منصرف شود! ۳- کارفرما به دلیل نقص عمده تعهدات توسط مدیر، قرارداد را فسخ کند! چنین قراردادی که ظاهراً به ضرر بانک آینده (مالک با واسطه پروژه) و به نفع مدیر پروژه منعقد شده، این شبهه را ایجاد کرد که شاید بین شرکت تجارت ایران‌مال با بانک آینده ارتباطی وجود دارد. شبهه مذکور در جلسات شفاف‌سازی نماد وآیند مورخ ۱۲ و ۱۳ تیر ماه ۱۴۰۲ مطرح؛ اما توسط سرپرست وقت بانک رد شد.

بررسی تفصیلی روابط سهام‌داری شرکت‌ها طبق آنچه در اطلاعیه‌های روزنامه رسمی منتشر می‌شود، خلاف ادعای سرپرست بانک را نشان می‌دهد؛ اجمالاً آنکه سهام‌داری عمده بانک آینده از طریق سهام‌داری شرکت گسترش تلاش‌گران تات و با واسطه چندین شرکت دیگر به شرکت تجارت ایران‌مال می‌رسد. از سوی دیگر شرکت توسعه بین‌الملل ایران‌مال نیز زیرمجموعه بانک و در نتیجه به سهام‌دار عمده می‌رسد. پس دو طرف میز قرارداد گویی یک شخص نشسته، البته با چندین واسطه! این روابط در شکل زیر به‌خوبی نمایش داده‌شده است. شایان‌ذکر است با توجه‌به محدودیت‌های دسترسی پژوهشگران لازم است صندوق ضمانت سپرده به‌عنوان مدیر گزیر، این موضوع را نیز به‌دقت واکاوی کند.

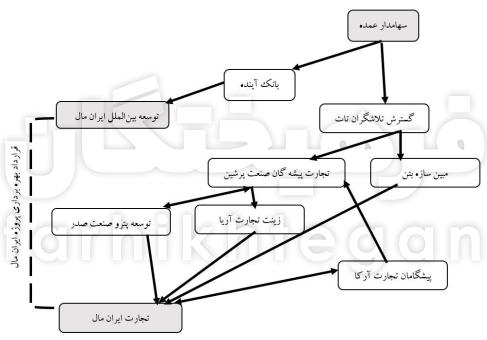

توضیح: جهت فلش به معنای رابطه سهام‌داری است، یعنی اولی در دومی سهام‌دار است.

منبع: روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

حال شما قضاوت کنید این پروژه با چنین توضیحاتی که:

- هزینه ساخت آن از یک امتیاز عمومی به نام خلق پول بانکی تأمین شده است که معنایی جز محروم شدن بنگاه‌های تولیدی و بخش‌های مولد اقتصاد از تأمین مالی و نیز تحمیل آثار تورمی بر عموم جامعه و سهم‌بری عده‌ای خاص از منافع آن ندارد،
- بانک از نقل‌وانتقالات سهام آن درآمدهای صوری کسب کرده و خود را سودده نشان داده است و
- قرارداد بهره‌برداری پرابهامی که بین مالک پروژه و مجری پروژه منعقد شده است، ولو از نظر ظاهری زیبا و جذاب باشد و در آن نشانه‌هایی از تمدن ایرانی اسلامی به‌کاررفته باشد، خدمت به مردم ایران است یا خیانت!

۴ تعیین تکلیف بانک آینده بسیار با تأخیر انجام شد!

مسئله بانک آینده، مسئله‌ای چندوجهی و پیچیده است که طی این سال‌ها با تلاش مجموعه‌های اندیشکده‌ای و خبرگانی و دستگاه‌های نظارتی و امنیتی به‌تدریج ابعاد آن روشن و شفاف شده است. بخشی از مداخلات نظارتی بانک مرکزی از سال‌های منتهی به سال ۱۳۹۸ شروع شد که نتیجه‌اش عزل هیئت‌مدیره و مدیرعامل وقت بانک بود. از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ نیز تلاش‌هایی صورت گرفت؛ به‌عنوان نمونه وضعیت سهام‌داری بانک و تشخیص ذی‌نفع واحد با تحقیقات دستگاه امنیتی در این سال‌ها مشخص شد. با روی کار آمدن دولت سیزدهم موضوع این بانک با جدیت بیشتری در وزارت اقتصاد و بانک مرکزی و توسط شخص رئیس‌جمهور پیگیری شد؛ اما این اقدامات نظارتی و اصلاحی، بانک را به وضعیت مطلوب بازنگرداند و به‌تدریج همگی را به این جمع‌بندی رساند که گزیر و انحلال بانک تنها راهکار است که نمود آن در نامه دو امضایی وزیر اقتصاد و رئیس بانک مرکزی در ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۳ قابل مشاهده است. رسیدن به چنین جمع‌بندی و اجماع در شورای سران قوا و سایر نهادهای مرتبط طبعاً زمان‌بر بود که شهادت رئیس‌جمهور در سال ۱۴۰۳ و تغییر دولت و تمرکز دولت چهاردهم در سیاست خارجی و نیز جنگ ۱۲روزه اخیر همگی دست به دست هم داد تا زمان تعیین تکلیف بانک طولانی شود. همچنین قانون جدید بانک مرکزی که راهکار گزیر در مواجهه با بانک‌های ناسالم و غیرقابل احیا در آن تمهید شد و نیز احکام اصلاح نظام بانکی در قانون برنامه هفتم، پیشرفت ظرفیت‌های قانونی مناسبی به بانک مرکزی داد که مقام ناظر پیش از این فاقد آن بود.

بی‌تردید تصمیم هیئت عالی بانک مرکزی (۲۷ مهر ۱۴۰۴) به پشتوانه تصمیم شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا (۲۶ مهر ۱۴۰۴) اقدامی قاطع و قابل‌تقدیر است و اظهارات مسئولان امر در این ایام نیز همگی حاکی از عزم و اراده راسخ در به سرانجام رساندن گزیر و احقاق حقوق عامه است. البته باید تأکید کرد مطالب فوق به معنای دفاع از طولانی‌شدن تعیین تکلیف این بانک نیست، بلکه هدف آن است که ابعاد پیچیده مسئله تا حدی روشن شده تا بتوان قضاوت بهتری کرد وگرنه به باور ما باید این اتفاق بسیار زودتر از این رقم می‌خورد و لذا لازم است دستگاه‌های نظارتی و قضایی تمامی افرادی که طی این سال‌ها در هر جایگاهی ازجمله تنظیم‌گر، ناظر، بازرس، هیئت‌مدیره و مدیرعامل بانک که در راستای منافع این بانک عمل کرده (از جنس فعل یا ترک فعل) را شناسایی و با قاطعیت با آن‌ها برخورد کنند.

پایه‌های سست یک قصر مجلل

آورده‌اند پادشاهی قصر باشکوهی می‌ساخت؛ اما هرچه بر آن می‌افزودند، پایه‌ها فروتر می‌رفت. حکیمی گفت: «پایه را در زمین سست نهادی؛ هرچه بالا بروی، زیر آن خالی‌تر می‌شود.» قصر، نماد قدرت پادشاه بود؛ اما همان بنا که قرار بود شکوه او را نشان دهد، به نماد ناپایداری و اسراف بدل شد. این حکایت را می‌توان آینه‌ای برای سرگذشت بانک آینده دانست؛ نهادی که به‌جای استحکام بخشیدن به پایه‌های بانکی و مالی خود، سازه‌هایی بلند بر زمینی سست از منابع ناپایدار ساخت و در نهایت زیر بار همان سنگینی خم شد. بانک آینده از آغاز راه خود فراتر از یک بانک عمل کرد. مجموعه‌ای از شرکت‌ها و نهادهای وابسته را در دل خود پروراند تا به‌ظاهر شبکه‌ای از بازوهای مالی، ساختمانی، صنعتی و خدماتی را شکل دهد. در نگاه نخست، این شبکه نماد نوآوری و توسعه به نظر می‌رسید؛ بانکی که هم‌زمان در حوزه املاک، فناوری اطلاعات، فولاد، داروسازی، گردشگری و حتی تاکسیرانی فعال است؛ اما در پس این گستره رنگارنگ، منطق ساده‌ای پنهان بود؛ توسعه بر پایه تملک دارایی و گسترش مالکیت، نه بر پایه خلق ارزش واقعی و جریان نقد. نتیجه آن شد که منابع بانک به‌جای آنکه در خدمت اقتصاد و تأمین مالی مولد قرار گیرد، در دارایی‌های غیرمولد و پروژه‌های راکد قفل شد. برخی شرکت‌ها تأسیس شدند تا ساخت پروژه‌ها را پیش ببرند، برخی صرفاً با هدف پیچیده کردن روابط و در راستای ادغام‌ها و انحلال‌ها شکل گرفتند، برخی برای ریشه‌دواندن هرچه بیشتر بانک در بطن جامعه و ارائه خدمات بین مردم و بالطبع دشوارشدن حذف بانک ایفای نقش کردند و برخی دیگر نیز با اهدافی دیگر به حیات خود ادامه دادند. در نهایت یک کلاف پیچیده و درهم‌تنیده از چند ده شرکت مختلف شکل گرفت. در بررسی این کلاف درهم‌تنیده، یک الگوی تکرارشونده به‌وضوح دیده می‌شود. بسیاری از شرکت‌های زیرمجموعه در مقاطعی اقدام به اخذ تسهیلات سنگین از بانک آینده کرده‌اند. چندسال بعد، با نکول این تعهدات و ناتوانی در بازپرداخت، سهام همان شرکت‌ها به مالکیت بانک درآمده است. این چرخه بارها تکرار و باعث شده بانک، به‌جای تخصیص بهینه اعتبارات، به مالک مجموعه‌ای از شرکت‌های زیان‌ده و پروژه‌های نیمه‌تمام تبدیل شود. بیشتر این شرکت‌ها اساساً برای اخذ تسهیلات و پیشبرد پروژه‌های خاص تأسیس شده‌اند و نه به‌منظور ایجاد سودآوری پایدار. از همین جاست که یکی از عوامل مهم زیان‌ده شدن بانک خود را نشان می‌دهد؛ بخش عمده‌ای از تسهیلات اعطایی بانک به اشخاص و شرکت‌های وابسته داده شده و تا اواسط دهه ۹۰ باوجود شناسایی درآمد از محل برخی از آن‌ها، در حقیقت درآمد واقعی برای بانک حاصل نشده و اصطلاحاً درآمدهای موهومی بوده است. طبق صورت‌های مالی سال ۱۴۰۳ بانک، حدود ۱۳۸ همت اصل تسهیلات پرداختی به شرکت‌ها و اشخاص وابسته بانک بوده که حدود ۹۶/۳ همت آن متعلق به شرکت توسعه بین‌الملل ایران مال بوده است. این وابستگی مالی درون‌گروهی، با گذر زمان پیچیده‌تر شد. شرکت‌ها درهم ادغام یا منحل شدند، مالکیت‌ها میان یکدیگر جابه‌جا گشت و پروژه‌ها میان شرکت‌های وابسته دست‌به‌دست شدند. به‌عنوان نمونه شرکت توسعه بین‌الملل ایران مال که مالک مجموعه عظیم ایران مال است، دوبار میان بانک و شرکت‌های زیرمجموعه آن جابه‌جا شده و نهایتاً به تملک مستقیم بانک درآمده است. بسیاری از این پروژه‌ها، از جمله ایران‌مال، مرکز تجاری و اداری ایران مال، مجتمع فرمانیه، هتل دزاشیب، مجموعه مشهد مال، هتل روتانا مشهد، پروژه ایرانشهر، برج ملاصدرا، هتل نگین شمال، هتل فرمونت کیش، بازار مبل و مو بایل و چندین فقره زمین، از جمله پروژه‌هایی هستند که بی‌واسطه یا باواسطه به بانک ختم می‌شوند و در بسیاری از آن‌ها بهره‌برداری در اختیار شرکت تجارت بین‌الملل ایران مال است؛ شرکتی که خود نیز منتسب به مالک واحد بانک است. چنین ساختاری این امکان را فراهم می‌کرد که فرد یا گروهی با آورده‌ای اندک برای تأسیس بانک (درحالی‌که سرمایه ثبت‌شده بانک در تاریخ نگارش این متن ۱/۶ همت بوده و زیان انباشته گزارش‌شده آن به بیش از ۵۰۰ همت رسیده) بتوانند از طریق جمع‌آوری منابع عظیم سپرده‌های مردمی، پروژه‌های عظیم را پیش ببرند و در نهایت از طریق شرکت‌های بهره‌برداری متعلق به خود، منافع قابل‌توجهی از طرح‌ها را به نفع خود تمام کنند.

متن کامل این گزارش را در سایت «فرهیختگان آنلاین» بخوانید.

آگهی مزایده

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی آبادکتول در نظر دارد اجناس مستعمل و اسقاطی، مازاد و کاغذباطله خود را از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد و شرکت در مزایده حداکثر ۱۰ روز پس از درج آگهی به آدرس استان گلستان/ علی‌آبادکتول دانشگاه آزاد اسلامی دفتر امور اداری و یا با شماره تلفن ۳۴۲۳۷۹۳۲-۰۱۷ تماس حاصل نموده و در مهلت مقرر پیشنهاد قیمت خود را تحویل دبیرخانه واحد نمایند. دانشگاه در رد یا قبول پیشنهاد مختار است ضمناً هزینه درج آگهی و کارشناسی مربوط برعهده برنده مزایده می‌باشد.

روابط‌عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی‌آبادکتول

آگهی نوبت دوم مناقصه

بیمارستان فرهیختگان

آگهی نوبت دوم مناقصه خدمات راهبری، سرویس، تعمیر و نگهداری تأسیسات الکتریکال و مکانیکال، گازرسانی و شبکه گازهای طبی بیمارستان فرهیختگان

بیمارستان فرهیختگان دانشگاه آزاد اسلامی در نظر دارد خدمات راهبری، سرویس، تعمیر و نگهداری تأسیسات الکتریکال و مکانیکال، گازرسانی و شبکه گازهای طبی خود را از طریق مناقصه عمومی به اشخاص حقوقی واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می‌توانند از تاریخ درج آگهی (۱۴۰۴/۸/۱۳ لغایت ۱۴۰۴/۸/۲۴) به مدت ۱۰ روز جهت دریافت اسناد مناقصه با در دست داشتن فیش بانکی به مبلغ ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (به حساب شماره ۰۱۰۹۷۹۷۷۱۷۰۰۹ نزد بانک ملی به نام بیمارستان فرهیختگان) به دبیرخانه بیمارستان واقع در انتهای اتوبان ستاری شمال، میدان شهید دکتر طهرانچی، بیمارستان فرهیختگان، طبقه هفتم مراجعه نمایند. شایان ذکر است آخرین مهلت تحویل اوراق و اسناد شرکت در مناقصه پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۸/۲۴ می‌باشد.

۱- موضوع مورد مناقصه: خدمات راهبری، سرویس، تعمیر و نگهداری تأسیسات الکتریکال و مکانیکال، گازرسانی و شبکه گازهای طبی

۲- تضمین شرکت در مناقصه: ارائه ضمانتنامه بانکی به مبلغ یک میلیارد ریال

۳- هزینه کارشناسی و چاپ آگهی مناقصه بر عهده برنده مناقصه می‌باشد و مبلغ خرید اوراق غیر قابل استرداد می‌باشد.

۴- مدت قرارداد یک سال شمسی

۵- اسناد و مدارک ارائه شده توسط شرکت کننده عودت نخواهد شد و در صورت نیاز و درخواست بیمارستان، ارائه اصل و یا کپی برابر اصل شده مدارک ارائه شده الزامی است.

۶- در صورت نیاز جهت دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانید با شماره ۰۲۱۴۴۸۴۵۲۱۳ داخلی ۸۰۷۵-۸۰۷۰ تماس حاصل فرمایید.

فرهیختگان
صدای نخبگان
نگاه جوانان
WWW.FDN.IR
روزنامه فرهیختگان
FARHIKHTEGANDAILY
WWW.FDN.IR

سه‌شنبه ۱۳ آبان ۱۴۰۴
شماره ۴۵۴۸
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

مدیرمسئول:
محمدامین ایمانجانی
قائم‌مقام مدیرمسئول:
مسعود فروغی
سردبیر:
محمد زعیم‌زاده
تلفن و فکس:
(۰۲۱) ۶۲۹۹۹۴۹۵
کدپستی:
۱۱۳۵۶۳۳۸۱۶
چاپ:
چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
نشانی:
خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری روبه‌روی ساختمان بورس
ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

ادامه از صفحه ۶